

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1335/21-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Hořepník
Sídlo	nám. Prof. Bechyně 53, 394 21 Hořepník
E-mail	reditel@zshorepnik.cz
IČ	70 659 133
Identifikátor	650 013 051
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Milan Hupka
Zřizovatel	Obec Hořepník
Místo inspekční činnosti	nám. Prof. Bechyně 53, Hořepník
Termín inspekční činnosti	6. 12. 2021 a 14.–16. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) až d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Hořepník (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo v devíti třídách 73 žáků, v mateřské škole ve dvou třídách 37 dětí a ve školní družině v jednom oddělení 30 účastníků. V době od poslední inspekční činnosti počet dětí i žáků mírně vzrostl.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel v rámci koncepčních záměrů rozvoje školy na období 2021–2025 detailně zmapoval oblasti činnosti školy a konkretizoval stanovené cíle. Ve spolupráci se zřizovatelem se mu podařilo dokončit řadu rozsáhlých záměrů v materiální oblasti. Byly vytvořeny vhodné podmínky pro zvýšení efektivitu řízení organizace a komunikace se zákonnými zástupci žáků (např. zavedení školního informačního systému, včetně elektronické žákovské knížky) a zlepšila se prezentace školy na veřejnosti. Dosud se však nepodařilo přijmout účinná opatření ke slabým výsledkům žáků.

Řízení mateřské školy je funkční. Učitelka pověřená vedením provádí plánování, organizaci a následnou kontrolu průběhu vzdělávání. Hospitační činnost je plánována a funkčně vyhodnocována. Poskytovaná zpětná vazba obsahuje konkrétní doporučení a opatření ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu.

Řízení školy však vykazuje nedostatky v koordinaci spolupráce mateřské a základní školy při vyhodnocování dalšího vzdělávání dětí. Vzdělávací výsledky dětí v rámci přechodu na základní školu nejsou ze strany mateřské školy systematicky monitorovány a základní škola neposkytuje mateřské škole dostatečnou zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich dětí. K průběhu vzdělávání dětí s povinnou předškolní docházkou přispívala velmi vhodně nastavená pracovní doba učitelek tak, aby se vždy jedna mohla plně věnovat přípravě dětí na přechod do základní školy.

Analýza hospitovaných hodin v základní škole se zaměřuje spíše na vytváření vhodných podmínek pedagogů pro výuku, než na konkrétní rozbor průběhu navštívené hodiny. Přijatá opatření mají většinou jen obecný charakter. Ve škole pracují metodické orgány. Promyšleně jsou jimi přijímána konkrétní opatření k úpravám vzdělávacích obsahů napříč všemi předměty. Chybí důslednější práce se stanovováním vzdělávacích cílů, která by se efektivně projevovala při zařazování častější diferenciaci učiva v hodinách.

Vedení školy úspěšně usiluje o zapojení všech vyučujících do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Rezervy jsou v účinnější vytváření podmínek pro vzájemné předávání zkušeností, například formou vzájemných hospitací.

V oblasti materiálních podmínek se v účinné spolupráci se zřizovatelem podařilo provést rozsáhlé stavební úpravy, které se pozitivně projeví v kvalitě výuky. K výraznému pozitivnímu posunu došlo v oblasti informačních a komunikačních technologií. Odborné učebny i kmenové třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi nebo projektory. Všichni učitelé mají k dispozici notebooky. Kromě žáků 1. a 2. ročníku mají všichni k dispozici školní tablet nebo notebook. Vlastními prostředky a s využitím grantů je postupně promyšleně upravováno okolí školy. Škola disponuje a při praktických činnostech žáků účelně využívá pozemek na školní zahradě a skleník.

Pro činnost školní družiny jsou využívány samostatné prostory a podle potřeby i učebny školy a tělocvična. Činnost zájmového vzdělávání je účelně propojena s výchovně vzdělávacími cíli školy. Do vybavení patří i programovatelné stavebnice pro účelný rozvoj

logického myšlení žáků. Školní družina spolupracuje s mateřskou školou při organizování týdenního letního tábora, kterého se účastní žáci školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované vzdělávání v mateřské škole vycházelo z charakteristiky integrovaného bloku školního vzdělávacího programu a jeho vzájemná provázanost se promítala do spontánních i řízených aktivit. Vzdělávání se vyznačovalo tvořivou a přívětivou atmosférou. Při volbě užitých výchovných a vzdělávacích strategií bylo postupováno jednotně a vzdělávání probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, ke které přispívala i vzájemně provázaná kreativita učitelů. Děti se nebály vyjádřit své názory a postoje, přičemž se vzájemně respektovaly.

Učitelky důsledně dbaly na prohlubování komunikačních dovedností dětí. Sociální gramotnost promyšleně rozvíjely prostřednictvím respektování stanovených pravidel. Pozitivem bylo, že děti měly dostatečnou příležitost k verbálnímu projevu, vhodně rozvíjený otevřenými a problémovými otázkami. Kladný dopad mělo vhodné využívání didaktických pomůcek, často vytvářených samotnými učitelkami. Při řešení většiny zadaných úkolů byla dětem poskytována kvalitní zpětná vazba. Hodnocení ze strany učitelů bylo většinou adresné, konkrétní a motivující. Zaznamenána byla nízká úroveň diferencované náročnosti jednotlivých aktivit. Často byly děti vedeny k sebereflexi. Cíleně zařazované pohybové chvíle, dostatečně dlouhý pobyt venku, střídání činností s rozdílnou tělesnou a mentální náročností a respektování individuální potřeby spánku a odpočinku přispívaly k upevnování zásad zdravého životního stylu.

Vzdělávání v základní škole probíhalo v klidné a vstřícné pracovní atmosféře, která podněcovala k učení a u žáků podporovala rozvoj zdravého sebevědomí. Žáci projevovali dobré pracovní návyky a pohotově reagovali na pokyny vyučujících.

Účelně byly zařazeny kooperativní prvky a samostatná práce žáků. Ve všech hodinách prvního stupně bylo vhodně zařazeno sebehodnocení. V menší části hospitovaných hodin na druhém stupni převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem. Vyučující respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc. Náročnost výuky zvyšovalo smysluplné využití prostředků informačních a komunikačních technologií. Evidentní a cílená byla účelná podpora a motivování žáků v oblasti programování a logického myšlení. Vhodně bylo využito i časté propojení témat s reálným životem v regionu.

Méně úspěšní byli vyučující při práci s výukovými cíli. Společným nedostatkem převážné části hospitovaných hodin na druhém stupni bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Žáci byli často pouze seznámeni s předpokládaným průběhem hodiny a s významem učiva v osvojovaném tematickém celku. Proto žáci při sporadickém hodnocení dosažení cíle hodiny postrádali oporu v posouzení a soustředili se spíše na svůj celkový přístup k práci. V menší míře docházelo také ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a využití prostoru pro sebehodnocení žáků při konkrétních činnostech. Vzájemné hodnocení žáků nebylo zjištěno. Učitelé tak v dostatečné míře nevedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií.

Všichni žáci obvykle plnili stejné typy úloh a příkladů. Vzhledem k nejčastěji volené formě společné kontroly uložených úkolů byli všichni žáci nuceni pracovat takovým tempem práce, které vyhovovalo většině. K žákům, jejichž specifické vzdělávací potřeby vyžadovaly delší čas na splnění úkolů nebo úpravu zadání, přistupovali pedagogové se znalostí jejich

aktuálních možností a adekvátním způsobem upravovali organizaci výuky. Méně efektivní byl přístup pedagogů k pohotovějším žákům. Tito žáci většinou museli čekat, až úkoly dokončí ostatní. Jen výjimečně byla zadání diferencovaná s ohledem na konkrétní žáky.

Vzdělávání ve školní družině probíhalo v příjemné atmosféře. Při zájmovém vzdělávání byly využívány řízené aktivity, spontánní činnosti účastníků a relaxace byly přiměřeně časově rozvrženy. Vychovatelka vhodně podporovala jejich fantazii (např. četbou, vyprávěním příběhů) a rozvíjela čtenářskou gramotnost. Při vzdělávání vycházela z dosavadních znalostí a zkušeností žáků a přihlížela k jejich specifickým potřebám. Výtvarné práce vytvořené ve školní družině napomáhají k estetizaci školního prostředí. Zájmové vzdělávání vychází z koncepce školy a jeho cílem je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola má vytvořený funkční interní systém monitorující dosahované výsledky dětí v jednotlivých oblastech jejich rozvoje. Nejmladší děti se dobře adaptovaly na zvládnání pobytu ve škole bez přítomnosti rodičů. Většinou respektovaly nová pravidla a strukturu činností. Zřejmý byl důraz na jejich postupný rozvoj v oblasti komunikace, sebeobslužných činností a postupné emocionální dozrávání. Starší děti soustředěně pozorovaly, zkoumaly, experimentovaly a všimaly si souvislostí. Dobře se orientovaly v základním počítání, číselné řadě i prostorových vztazích a rozlišovaly geometrické tvary.

Děti plnící povinné předškolní vzdělávání dokázaly komunikovat, provazovat jednotlivé poznatky s reálným životem, vyvinout úsilí, soustředit a obsloužit se. Bez výjimky zvládaly udržet pozornost, pracovat se zaujetím a reagovat na pokyny učitelky. Výsledky předškolního vzdělávání odpovídaly požadavkům školního vzdělávacího programu.

V základní škole pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků slouží standardní nástroje (např. zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, školní a třídní projekty). Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady.

Škola dlouhodobě provádí externí testování žáků (český jazyk, matematika, anglický jazyk a všeobecné studijní předpoklady), jako příležitost pro posouzení relevantnosti vlastních klasifikačních hledisek, kde dosahuje v celostátním porovnání převážně průměrných výsledků. Opatření přijímána metodickými orgány nejsou dostatečně efektivní. Interní systém testování žáků (např. opakované testování žáků ve vybraných předmětech a ročnících) pro porovnání výsledků v časových řadách škola nevyužívá.

Žákům ohroženým školním neúspěchem je poskytována podpora v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, chemie a anglický jazyk formou doučování v odpoledních hodinách (projekt Šablony a MŠMT doučování). Pro žáky devátého ročníku je dlouhodobě zajišťována konzultace v rámci přípravy na přijímací zkoušky.

Škola se věnuje problematice adaptace dětí při přechodu z mateřské do základní školy. Rezervy byly shledány v neefektivním předávání informací mezi oběma činnostmi školy o dosahovaných výsledcích.

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni na třídních schůzkách, v žákovských knížkách, elektronicky, telefonicky a při jejich osobní návštěvě školy. Škola sleduje úspěšnost žáků při přijímání na střední školy, nejvíce žáků odchází na střední odborné školy. Jejich úspěšnost ve středním vzdělávání škola sleduje neformálně při jejich častých návštěvách školy.

Školní poradenské pracoviště zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci žáků, školskými poradenskými zařízeními a přenos informací k jednotlivým pedagogům. Učitelé mají o žácích dostatečné informace, stejně tak o doporučených formách jejich zohledňování. V rámci poskytování podpůrných opatření jsou pro žáky zpracovány plány pedagogické podpory. Tyto plány jsou většinou dobře nastaveny a jsou zde uvedeny konkrétní postupy a doporučení pro vzdělávání žáků, včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech. Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (např. besedy na úřadu práce, exkurze do výrobních podniků) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci a žáky.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů je naplňována zejména prostřednictvím Minimálního preventivního programu školy, který zahrnuje řadu jednorázových i pravidelných aktivit, jejichž účinnost je průběžně vyhodnocována. V loňském školním roce navázala škola přínosnou spolupráci s organizací, která zajišťovala pro žáky workshopy zaměřené na duševní zdraví a psychohygienu. Tuto oblast škola vyhodnotila v době sociální izolace jako velmi důležitou. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací a výchovný obsah některých cílených akcí (např. projektové dny, prohlídka školy se soutěžími, Den dětí, Dny zdraví) a pestrá nabídka mimoškolních aktivit a kroužků. V průběhu školního roku se také žáci zúčastňují sportovních, dopravních, vědomostních a hudebních soutěží.

Hodnocení výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině je prováděno průběžným posouzením verbálních a praktických projevů účastníků. Vychovatelka poskytuje účastníkům zpětnou vazbu v podobě formativního hodnocení, které ve sledovaném vzdělávání mělo zpravidla motivační podobu. Výsledky byly prezentovány ve škole a také při mnoha realizovaných akcích (např. školní jarmark, výstava na chodbě školy). Činnost školní družiny vychovatelka průběžně vyhodnocuje. Na základě analýzy jednotlivých aktivit a projevů žáků účelně stanovuje postupy pro následující období.

V rámci spolupráce přispívá zřizovatel Obec Hořepník významnou měrou na provoz a rekonstrukci školy, dofinancování mezd zaměstnanců a podporu výchovně vzdělávacích činností. Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím spolku Hořepnicko formou finanční a organizační podpory různých školních aktivit (např. školní ples, Vánoční trhy, sázení stromků v přírodě, Čistá Vysočina).

Spolupráce se školskou radou je na výborné úrovni a účelně se podílí na akcích školy. Dalšími organizacemi, které významnou měrou přispívají ke zkvalitňování práce školy, je například firma Agrodam, s. r. o., Tělovýchovná jednota Sokol Hořepník, Sbor dobrovolných hasičů Hořepník, Myslivecký spolek Trnávka Hořepník, Místní knihovna Hořepník a místní rybářský a včelařský spolek.

Závěry

Vývoj školy

- Výuka i vlastní život školy je promyšleně propojen s děním v obci a partnery školy.
- Výrazné zlepšení materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace školních i mimoškolních činností.
- V době od poslední inspekce došlo ke změně ve funkci metodika prevence.
- Vybavení žáků digitálními technologiemi výrazně přispívá ke zvyšování informačních kompetencí.

Silné stránky

- V režimu mateřské školy provázanost činností dětí v průběhu celého dne.
- Jednotné působení učitelek mateřské školy na děti má pozitivní dopad na jejich osobnostní a sociální rozvoj.
- Cílená a úspěšná podpora žáků v oblasti IT programování a logického myšlení.
- Široké spektrum zájmových kroužků, školních a mimoškolních aktivit účelně a systematicky podporuje rozvoj kompetencí a specifických zájmů žáků a přispívá k prevenci rizikového chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra řízení a následné spolupráce mateřské a základní školy ze strany ředitele.
- Neefektivní didaktické závěry většiny vyučovacích hodin na druhém stupni, opomíjení shrnutí učiva a vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle či práce žáků.
- Nízká míra diferenciací výukových aktivit s ohledem na vzdělávací potřeby dětí a žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit koordinaci spolupráce mezi mateřskou a základní školou s cílem účelného předávání zkušeností a informací důležitých k získání zpětné vazby v procesu vzdělání.
- Efektivně pracovat se závěry vyučovacích hodin, důsledně zařazovat shrnutí probraného učiva, hodnotit, zda bylo dosaženo daného vzdělávacího cíle a vytvářet prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- V průběhu vzdělávání využívat časovou i obsahovou diferenciaci úkolů k zajištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Třídní knihy pro školní rok 2021/2022
2. Plán kontrol – školní rok 2021/2022, ze dne 1. 9. 2021
3. Plán hospitační činnosti na školní rok 2021/2022, ze dne 1. 9. 2021
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2021/2022, ze dne 7. 9. 2021
5. Týdenní plány práce, školní rok 2021/2022
6. Komunikační strategie Základní školy Hořepník, ze dne 26. 3. 2017
7. Písemné záznamy z hospitací

8. Koncepce rozvoje ZŠ a MŠ Hořepník 2021–2025
9. Zápisy z pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
10. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2020/2021
11. Plán pedagogické podpory (PLPP)
12. Doporučení školského poradenského zařízení
13. Minimální preventivní program, školní rok 2021/2022
14. Plán environmentální výchovy na školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor vedoucí inspekčního týmu	Milan Matějů v. r.
Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka	Kateřina Hlaváčková v. r.
Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor	Stanislav Pulkrab v. r.
Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor	Vladan Urbánek v. r.
Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice	Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 7. 4. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Milan Hupka, ředitel školy

Milan Hupka v. r.

V Hořepníku 26. 4. 2022